

Januar 2016

BRIGGS, Raymond: Sneženi mož in snežni kuža

ml – Mladina/ C-Sz – Slikanice zaboji

Bine se z mamo in starim kužkom preseli v novi dom. Čez nekaj mesecev mu kužek zaradi starosti umre. Napočila je zima. Bine je bil osamljen in je zelo pogrešal svojega starega prijatelja. Napisal je pismo Božičku in ga odnesel v pritličje, ko se je spotaknil ob desko, ki je štrlela iz tal. Pod njo najde škatlo za čevlje. V njej je našel pošvedran klobuk, nekaj kosov premoga, izsušeno mandarino in ocufan zelen šal. V šalu je našel fotografijo fantka s sneženim možem. Spoznal je, da je v tej hiši nekoč živel fant, ki je naredil čudovitega sneženega moža. Tudi Bine se odloči narediti snežaka in ker je ostalo še nekaj snega je naredil še sneženega kužka. Opolnoči Bineta prebudi lajež. Pokukal je skozi okno in si nejeverno pomel oči

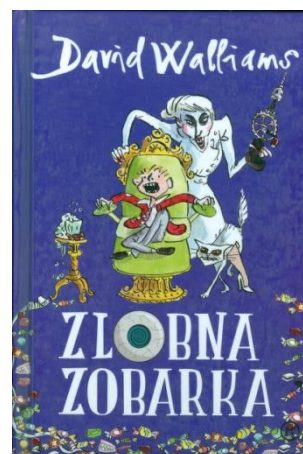
– njegova snežna prijateljica sta oživila.

Sneženi mož in snežni kuža je slikanica, ki je nastala po risanem filmu (2012), s katerim so obeležili 30-letnico nastanka risanega filma Sneženi mož.

WALLIAMS, David: Zlobna zobarka

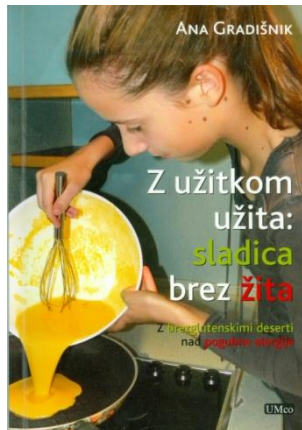
ml – Mladina/ P – Leposlovne knjige d 10. do 13. leta

Mesto so zavzele temne sile. Ponoči so se dogajale čudne reči. Otroci so pred spanjem položili svoje zobke pod blazino in čakali, da jim bo zobna miška prinesla darilo za izpadli zobek. Toda, ko so se zjutraj zbudili, so namesto darila pod blazino našli nekaj grozljivega. Mrtvega slinarja. Živega pajka. Na stotine striglic, ki so gomazele in mrgolele po postelji. Na delu je bilo zlo. Dvanajstletnemu Alfiju ni lahko v življenju, saj mora skrbeti za svojega invalidnega očeta. Življenje pa mu še dodatno otežuje socialna delavka in nova zobozdravnica, gospa Korenina. Alfi ni maral hoditi k zobozdravniku, zato je imel skoraj vse zobe rumene in rjave. Zob, ki niso bili ne rumeni ne rjavi, preprosto ni bilo, ker so izpadli. Nazadnje je bil pri zobozdravniku pri šestih letih. Z novo zlobno zobarko pa ni želel imeti opravka, saj mu je že njena bližina vzbujala nelagodje.

GRADIŠNIK, Ana: Z užitkom užita: sladica brez žit

od - Odrasli / 641 – Priprava živil

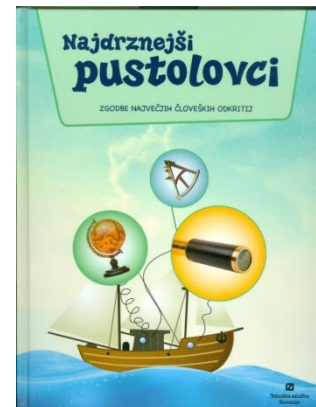

Avtorica knjige, šestnajstletna Ana Gradišnik je dolgo trpela za alergijo na kokos. Skupaj z očetom je preštudirala razno literaturo o brezglutenski prehrani in že po nekaj tednih diete se je rešila alergije. Prehranskega režima, ki prepoveduje predvsem uživanje žita (razen krompirja, riža in koruze), se po ozdravljenju ni želela odreči. Predelala je nekaj družinskih receptov za močnate jedi, tako da je izmed sestavin izločila nevarni žitni gluten, temu pa dodala še vrsto lastnih brezglutenskih receptov. Ana v knjigi predstavlja več kot 60 receptov za pripravo brez glutena. Recepti so raznovrstni in primerni tudi za začetnike v pripravi brezglutenskih jedi. Namenoma se je lotila priprave sladice z domačimi ter nam dobro poznanimi in dostopnimi sestavinami, ki jih lahko ob nazorno opisanih postopkih pripravimo v vsakem domu.

KUHN, Birgit: Najdrznejši pustolovci

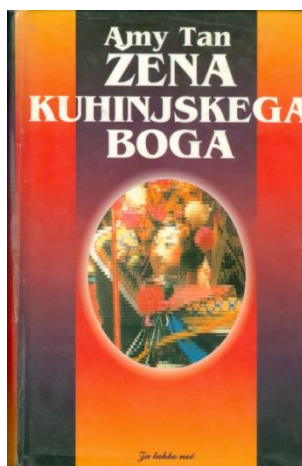
ml – Mladina / 91- Zemljepis

Knjiga je namenjena ljubiteljem pustolovščin. Spoznali boste deset najpogumnejših odkriteljev in pustolovcev v zgodovini. Izvedeli boste, kakšno otroštvo so imeli npr. Marco Polo, Kristof Kolumb, James Cook in kako so postali pustolovci. Kratek življenjepis povzema najpomembnejše dogodke v njihovem življenju. Na koncu vsakega poglavja pa sledi še posladek, kviz, s katerim lahko preverite svoje znanje o vsakemu pustolovcu. Na koncu knjige je še kratek slovarček, če kakšne besede ne boste razumeli.

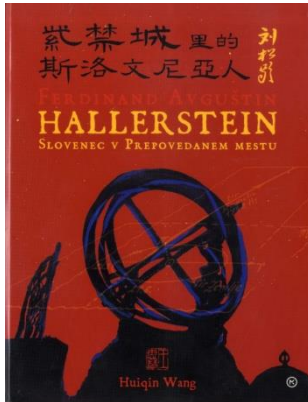
TAN, Amy: Žena kuhinjseka boga

od- Odrasli / 821-311.2 Družbeni roman

Pisateljica Amy Tan, američanka kitajskega rodu, nas v romanu povede skozi življenje kitajsko-ameriške družine, ki se sreča na pogrebu pratetke Du v Los Angelesu. V zgodbi se prepletata sodobno življenje ameriške Zahodne obale in preteklost Kitajske. Zgodba se prične, ko se osrednji osebi romana, mati Winni Louie (Jiang Weili) in hči Pearl Louie Brandt, odločita, da je napočil čas razkritja dolga leta utajevanih skrivnosti. Pomaknemo se v prvo polovico 20. stoletja. Weili odrašča kot hčerka bogatega tovarnarja in njegove četrte žene. Po materini skrivnostni smrti se zanjo začnejo hudi časi, ki se še stopnjujejo po dogovorjeni poroki. Weili ob usodnih dogodkih izgubi zaupanje v moža, izgubi štiri otroke... Nikdar pa ne neha upati na srečni preobrat v svoji usodi.

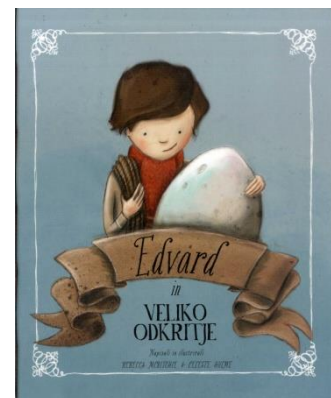
WANG, HUIQIN: Ferdinand Avguštin Hallerstein – Slovenec v prepovedanem mestu ml – Mladina, 929 – Biografije in sorodne študije

Knjiga je lanskoletna dobitnica nagrade zlata hruška, v kategoriji najboljša izvirna slovenska mladinska poučna knjiga, ki je že vrsto let sinonim kakovosti otroških in mladinskih del. Leta 2014 pa je bila dobitnica nagrade Kristine Brenkove za izvirno slovenski slikanico. Gre za biografijo (pre)malo znanega Slovenca, Ferdinanda Avguština Hallersteina, ki je v 18. stoletju kot misijonar skupaj s kitajskimi učenjaki v Pekingu deloval na področju astronomije. Ob sprejemanju kitajske kulture si je nadel zveneče kitajsko ime Liu Songling. Liu je kitajski priimek, ki ga še danes nosi več kot 80 milijonov Kitajcev, Songling pa pomeni dolgo in častno življenje. Gre za povezovanje dveh kultur, znanosti in umetnosti, zato je slikanica Huiquin Wang pravi sodobni medkulturni biser za bralce vseh generacij.

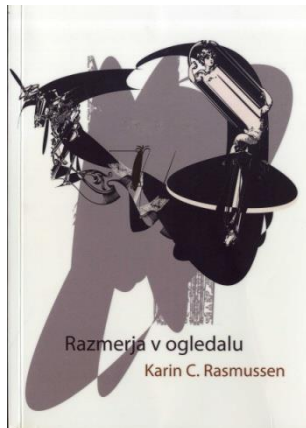
MCRITCHIE, REBECCA: Edvard in veliko odkritje ml – Mladina, C-Sz – Cicibani – Slikanice zaboj

Simpatična slikanica se prične takole: »Edvardova mama je arheologinja. Edvardov oče je arheolog. Edvardova dedek in babica sta arheologa. In prav vsi so odkrili pomembna odkritja.« Zato se Edvardu zdi, da mora na steno s slavnimi družinskimi člani obvezno čim prej dodati tudi neko svoje pomembno odkritje. A naj še tako išče, prav ničesar ne odkrije. Nekega dne pa najde v zemljo zakopano veliko jajce. Je končno na sledi velikemu odkritju?

RASMUSSEN, KARIN C.: Razmerja v ogledalu

od – Odrasli, 821-163.6 – Slovenski družbeni romani

Romaneski prvenec na prvi pogled nikakor ne bi pripisali doktorici matematičnih znanosti.

Glavni lik je pisateljica in prevajalka Veronika, ki na pragu štiridesetih let začne razpletati različne identitetne vozle in jih stke v berljivo intimno dramo. Zrcalne podobe svojih razmerij vidi skozi prizmo življenja. Nerazrešeno mladostniško ljubezen s poročenim moškim za nazaj analizira pri psihoterapevtki, naklonjen odnos do pokojnega očeta popiše v romanu, težaven odnos z materjo se začne rahljati ob njeni nakazujoči se demenci. In konec koncev zaradi mlačnega, površinskega odnosa z možem, se zaplete v strastno razmerje z učiteljem svoje najstniške hčerke. Skratka, odsev različnih razmerij.

BEHNKE, BENJAMIN: Preprosto in uporabno: 365 praktičnih nasvetov za vsak dan

od – Odrasli, 37 – Vzgoja in izobraževanje

V knjigi je zbranih 365 genialnih domislic in nasvetov, s katerimi si lahko pomagamo v vsakdanjem življenju. Kako najhitreje odstraniti vodni kamen? Kako uporabiti lestev kot bar? Kako preprosto osvežiti zrak? Kako igrati golf s frnikolami? Kako se znebiti statične elektrike? Kako ostanejo banane dolgo časa sveže? Kako z lahkoto jesti s kitajskimi palčkami? To je samo nekaj praktično hudomušnih in marsikdaj še kako dobrodošli nasvetov za prav vsak dan v letu.

CHAPMAN, GARY in ARLENE PELLICANE: Družabno odraščanje

od – Odrasli, 37 – Vzgoja in izobraževanje

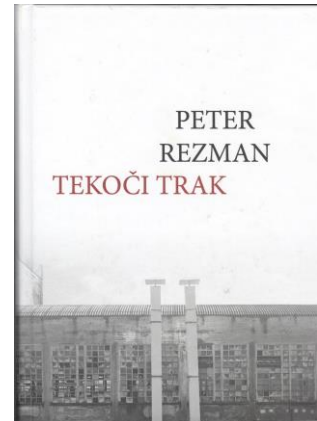

Je sploh še mogoče, v času vseh mogočih mobilnih naprav, otroke spraviti na plano, jih zbežati iz njihovih udobnih naslanjačev in prepričati, da so odnosi v živo veliko pristnejši in bolj polni kot virtualni? Avtorja knjige Družabno odraščanje sta prepričana, da lahko. Kajti kljub mamljivim pastem virtualnega sveta, številnim podobam, preganjanjem dolgega časa z neštetimi igrami, otroci v svojem bistvu še vedno potrebujejo bližino, pogovor in občutek, da se v vsakem trenutku lahko na nekoga obrnejo. Seveda pa od najzgodnejših let otroci sledijo staršem, ki so jim pomemben zgled. In vzorce običajno prenesejo tudi v dobo odraščanja. Zato je čas, ki ga kakovostno preživimo s svojimi otroki, resnično odlična naložba.

REZMAN, Peter: Tekoči trak

Do - Domoznanski oddelek / 821.163.6 - Slovenski romani

Šaleški literat Peter Rezman je svojemu barvitemu literarnemu opusu dodal svoj tretji roman Tekoči trak, ki je izšel pri založbi Litera. Večplastna družbeno kritična pripoved prikazuje zdajšnjost brutalnega neoliberalnega kapitalizma na domačem terenu; suženjsko delo gradbenih delavcev Vegrada, stavko delavk v Gorenju, hkrati pa se z osrednjim protagonistom Sijedom, legendarnim upokojenim knapom, vrača v obdobje rudarske stavke leta 1973. Avtor s tem zgodovinskim preskokom osvetljuje razkorak med takratnimi zapovedanimi vrednotami solidarnosti in zdajšnjo brezobzirnostjo, ki že kot zasidrana stalnica presega raven posamičnih aferaških ekscesov. Brezperspektivnost neoliberalne paradigme usodno zaznamuje tudi ljubezensko zgodbo Ena in Dide.

KRUPIC, Fadil – Beli: Moji spomini na štrajk v rdečem rudniku 73

Do - Domoznanski oddelek / 33 - Gospodarstvo

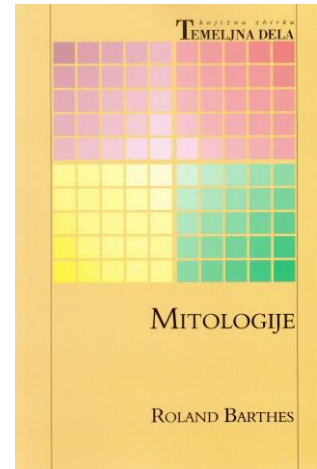

Krupić Fadil – Beli je bil 12. in 13. aprila 1973 koordinator prekinitve dela (kot so v socialističnih časih poimenovali stavko). Njegovi spomini na štrajk v rdečem rudniku so dragoceno pričevanje, napisano tudi zaradi občutka moralne obveze, da mlajšim rodovom osvetli (do zdaj malokdaj in površno predstavljeni) delček zgodovine velenjskih rudarjev. Avtor je po kratkem zgodovinskem preletu zgodovine velenjskega premogovnika in njegovih stavk natančno analiziral vse zunanje in notranje vzroke ter še druge okoliščine, ki so pripeljali do stavke, stališča vseh vpletenih in reakcije takratne oblasti. Najzanimivejši del spominov so vsekakor dnevniški zapiski obdobja pred in med stavko ter razmislek o dolgoročnih posledicah stavke.

BARTHES, Roland: Mitologije

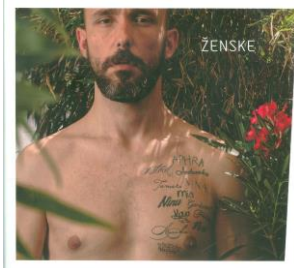
Čo - Čitalnica odrasli / 39 - Etnologija

Roland Barthes je eden od najpomembnejših predstavnikov francoskega strukturalizma, literarne teorije in semiologije. Med letoma 1954 in 1965 je za časopis *Les Lettres nouvelles* pisal kratke kolumne, ki so v knjižni obliki izšle leta 1957. Zbirka duhovitih vinjet pronicljivo razgalja 'meščansko normo' buržoazije, ki po avtorjevem mnenju ustvarja vse mitologije. Barthes že uvodoma pove, da ga je zrevoltiralo občutje nestrpnosti zaradi koncepta 'naravnosti', s kakršno tisk, umetnost in zdrava pamet nenehno olepšujejo stvarnost. Z metodologijo demistifikacije neizprosno secira mite iz vsakdanjega življenja v Franciji, ki jih je prinašala tedanja popularna kultura v časopisih, fotografiji, oglasih. Nekateri izmed njih so univerzalni in nadčasni, saj jih lahko tudi danes najdemo v vseh glamuroznih revijah in rumenem tisku: Križarjenje modrokrvnih, Pralni praški in detergenti, Plastika, Astrologija, Dekorativna kuhinja...

JUKIČ, Robert: Ženske

Do – Domoznanski oddelek / 78 - Glasba

Izjemno ploden velenjski jazz basist in glasbeni ustvarjalec Robert Jukič je z zadnjim albumom *Ženske* znova dokazal, da je zanj oznaka jazz glasbenik odločno prekratka. Njegovi prehodi iz jazz v druge glasbene zvrsti niso naključni in kratkotrajni, kajti gre za glasbenika in ustvarjalca s širokim glasbenim obzorjem. Doslej je posnel deset avtorskih plošč, od jazzovskih do več žanrskih, ki jih ni mogoče popredalčkati, če pa bi že iskali njihovo rdečo nit, je ta vsekakor konceptualnost, ki je običajno začinjena z družbenokritičnim odnosom do sveta.

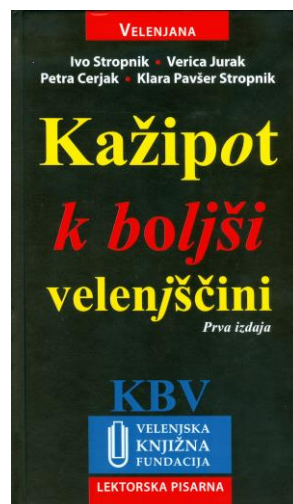
Več žanrov je zastopanih tudi v njegovem zadnjem dvojnem albumu. Tako na prvem ploščku tega albuma, ki je posnet v studiju, kot na drugem, ki je nastal v radijski oddaji *Izštekani*, trinajst uveljavljenih slovenskih in hrvaških pevk poje trinajst skladb, v razponu od vokalnega jazz, bluesa, šansona do popa. Delo napotuje na enega od Jukičevih prejšnjih albumov: ženska senzibilnost, ko gre za ljubezen, izgubo in upanje, je na tem zadnjem albumu v kontrastu s svetom moških mejnih eksistenc in razmerij z veliko znoja in krvi iz albuma z naslovom *Dobrote iz skinje zarote*. V obeh albumih je Jukič avtor besedil, glasbe in aranžmajev, ob tem pa je kot basist glasbo še izvedel in produciral.

KAŽIPOT k boljši velenjščini: slovar pravopisno problematičnega lastnoimenskega besedja 21. st. v velenjskem prostoru

Do – Domoznanski oddelek / 81 - Jezikoslovje

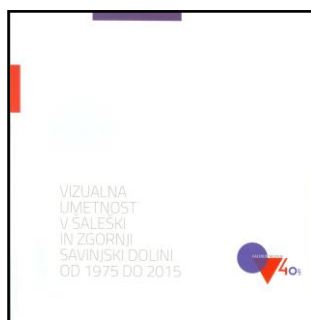
Ali so Velenjčani prvi v svetu ni preverjeno, vsekakor pa so prvi v Sloveniji dobili priročnik za uporabo lastnih imen, ki izhajajo iz lokalnega okolja. Pionirsko delo je sestavljeno iz dveh delov. V prvem nas skozi nekaj več kot tri tisoč gesel napotuje, kako pravilno izgovoriti in zapisati imena velenjskih krajev, ulic, naselij, ustanov, podjetij, blagovnih znamk in preostalih lastnih imen, ki utegnejo pišočemu in govorečemu delati pravopisne in slovnične težave. Gesla so sestavljena tako, da med drugim iztočnici v imenovalniku sledi roditeljski oblika z morebitnimi težjimi sklanjatvami, deli gesla pa so tudi opozorila na napačno rabo, priporočeno pisanje ter primeri rabe in poimenovanj. Drugi del Kažipota k boljši velenjščini so jezikovni nasveti, ki v skupno 21 člankih obravnavajo primere pogostejših pravopisnih in slovničnih napak v lokalnih medijih, sporočilih za javnost in javnih napisih.

Urednik priročnika je Ivo Stropnik, sourednica Verica Jurak, sodelovali pa sta še Petra Cerjak in Klara Pavšek Stropnik. Po napovedih urednika bo Kažipot k boljši velenjščini čez dve leti sledila druga, prenovljena in s tri tisoč novimi gesli dopolnjena izdaja. Naslednje leto je načrtovana tudi spletna verzija z več kot štiri tisoč gesli, čez štiri leta pa končna redakcija z devet tisoč gesli.

KOREN Božiček, Milena: Vizualna umetnost v Šaleški in Zgornji Savinjski dolini od 1975 do 2015

Do – Domoznanski oddelek / 75 – Slikarstvo

Ob otvoritvi prenovljene stavbe velenjske Galerije so lani v tej instituciji odprli pregledno razstavo, na kateri so predstavili dela 65 likovnih umetnikov iz Šaleške in Zgornje Savinjske doline, ki so ustvarjali od druge polovice prejšnjega stoletja do danes. Ob tem so v Galeriji Velenje izdali tudi obsežen katalog, Njegova avtorica Milena Koren Božiček, ki je tudi kuratorica pregledne razstave, v njem tematizira spremembe umetniških likovnih praks in načinov galerijskega razstavljanja od ustanovitve Galerije Velenje v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja do današnjih dni. Razstavniki pregled vizualne ustvarjalnosti v preteklih štiridesetih letih v

Šaleški in Zgornji Savinjski dolini je v katalogu dopoljen z osebni krajsimi refleksijami likovnih avtorjev o lastnem ustvarjanju, večji del te publikacije pa prinaša v obliki leksikografskih gesel biografske podatke o likovnih ustvarjalcih, ki so sodelovali na razstavi. Vzporedno s slovenskim je besedilo kataloga tudi v angleščini.